

ÖĞRENCİLERİN, BİR ÖĞRETİM VE EĞİTİM KURUMU OLAN FAKÜLTELERİNİ DEĞERLENDİRMELERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA

Yard. Doç. Dr. Abit BULUT(*)

GİRİŞ

Üniversiteler, alt birimleri olan fakülteler aracılığıyla çeşitli sorumluluk alanlarıyla ilgili önemli etkinlikler gösterirler. Odabaşı⁽¹⁾, bu sorumluluk alanlarını şöyle sıralamaktadır:

- 1- Akademik sorumluluklar,
- 2- Öğrencilere yönelik sorumluluklar,
- 3- Çevreye yönelik sorumluluklar.

Her üç anlamda da, sahip olunan bilgi birikimi ve deneyimden faydalanılması amacı güdülür. Bir taraftan bilim dünyasına genç ve dinamik elemanlar kazandırılırken, diğer taraftan toplumsal gelişme ve bütünlüğün sağlanmasına yardımcı olacak eğitim çabaları sürdürülmektedir.

Çalışmamızda, daha çok birer tüketici konumundaki öğrencilerin eğitim ve öğretim etkinlikleri konusundaki yargıları üzerinde durulacaktır. Üniversitelerin önemli fonksiyonlarından biri olan eğitim işlevi, "toplumdaki her bir bireyin akıllı ve bilinçli bir tüketici ve hatta vatandaş olabilmesi"⁽²⁾ne büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır. Amacımız, bu sonuca ulaşabilmek için (birey hizmet alıcısı olarak kabul ettiğimiz) öğrencilerimize hangi mesajları ne oranda vermemiz gerektiğine onlarla birlikte karar vermektir.

Onlarla sağlıklı bir iletişim kurabilmemiz için, kendileri hakkında yeterli bilgiye sahip olmamız gerekir. Yani, hedef pazarımız hakkında strateji geliştirirken sağlam bilgilere ihtiyacımız vardır. Çeşitli semboller aracılığıyla ulaştırmaya çalıştığımız mesajlarımızın algılanabilmesi için aramızda bir "anlayış birliği"⁽³⁾nin

(*) Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi

(1) Yavuz Odabaşı, "Üniversitelerin Tüketicinin Korunmasındaki Rolü", Eskişehir Anadolu Üniv. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Haziran 1988, C.VI, Sayı:1, s.119-124.

(2) Alican Kavas, "Tüketici Eğitiminin Önemi", Verimlilik Dergisi, MPM Yayını, 1991, Sayı:2, s.63-72.

(3) Yavuz Odabaşı, "Pazarlama İletişiminde Mesaj", Eskişehir Anadolu Üniv. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Kasım 1989, C.VII, Sayı:2, s.77-86.

oluşması gerekmektedir. Bunu sağlayabilmek için kendimizi tanıtmaya ve pazar (öğrencilerimiz) hakkında araştırmaya karar verdik. Biliyoruz ki, "kâr amaçlı organizasyonlar gibi, kâr amacı taşımaya organizasyonlar da tüketici algılarını tesbit etmek ve tutundurma çabalarını -hem uygulama öncesi hem de uygulama sonrası- değerlendirmek için pazarlama araştırmasını kullanabilirler"⁽⁴⁾. Çünkü, eğitim ve öğretim kurumlarında hem hizmeti sunanlar hem de verilen hizmetten yararlananlar, kendileri açısından belli amaçlar taşırlar. Hizmeti veren kişi ve kuruluşlar, toplumda belli bir yer edinmek amacıyla -en iyi hizmeti vermek suretiyle- olumlu imaj yaratmaya çalışırlar. Hizmete talip olanlar ve kamuoyu nezdinde oluşturulabilecek olumlu imaj, tercih edilmelerini sağlayacaktır. Aynı amaçla faaliyette bulunan rakip kurumlara göre daha fazla tercih edilmek, iş dünyasıyla sürekli ilişkilerin kurulmasına sebep olabilir. Diğer taraftan ilgili kurumu tercih edenlerin kalite düzeylerinde de artış olacağı açıktır^(*).

Hizmet almak üzere bir eğitim ve öğretim kurumuna gelen insanların istediği de, kurumun olumlu imajı ile kendilerinin bilgi ve becerilerini birleştirmek suretiyle kendilerine iyi bir gelecek hazırlamaktır. Mezun oldukları okulun veya birlikte çalıştıkları hocaların isimlerinin, kapalı kapıları kendilerine ardına kadar açmalarını beklemektedirler. Belli bir sistemi oturtmuş ükelerde bu anlamda referansların işe yaradığını söylemek mümkündür; ama, politik ve ideolojik kalıpları henüz aşmamış istikrarsız ülkeler için bunu söyleyemeyiz.

ARAŞTIRMANIN KAPSAMI, AMACI VE. YÖNTEMİ

1) Araştırmanın Kapsamı

Araştırma, 1993-94 öğretim yılında Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü 3. sınıfta okuyan ve I. Sömestrede okutulan "Pazarlama" dersine devam eden öğrencileri kapsamaktadır. Devam etmesi gerekip te derse katılmayan öğrenciler, araştırma kapsamına alınmamıştır. Böylece, araştırma, dersleri düzenli olarak takip eden 53 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

2) Araştırmanın Amacı

Araştırmadaki ilk amacımız, araştırma kapsamına alınan öğrencilerimizin fakülte ile ilgili düşünce ve yargılarını tesbit etmektir. İkinci amacımız, kendilerine hizmet sunan öğretim elemanlarından neler beklediklerini ortaya çıkarmaktır. Üçüncü amacımız, ileriye dönük bir planlamalarının olup olmadığını belirlemektir. Diğer bir amacımız da, ders sayılarını esas alarak, geçmiş dönemlerden derslerinin olup olmadığını tesbit ederek başarı düzeylerin öğrenmektir.

(*) Kabul görmenin veya tercih edilmenin sadece etkin çalışma ve kaliteli hizmet sunma çabalarına bağlı olmadığı, coğrafik, ekonomik ve sosyo-psikolojik faktörler gibi değişik etkenlerle de ilişkili olduğu unutulmamalıdır.

(4) Seymour H. Fine, "The Role of Consumer Research" in Marketing The Public Sector (Edit: Seymour H. Fine), Transaction Publishers, New Jersey, 1992, s.100.

3) Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada, devam eden 53 öğrenciye anket yöntemi uygulanmıştır. Öğrencilerin tümü, anketleri amaca uygun olarak cevaplandırmışlardır. Öğrencilerimizin diğer demografik değişkenler itibariyle homojen bir yapı gösterdikleri varsayımı ile karşılaştırmalarımız sadece cinsiyet faktörü açısından yapılmıştır. Şüphesiz, öğrencilerin aile yapıları, geldikleri kültürel ortamlar ve dünya görüşleri yönünden de analiz edilebilecek sorular sorularak araştırmanın kapsamı genişletilebilirdi. Ancak, amaç kısmında da ifade ettiğimiz gibi, fakülte (fiziki ve fonksiyonel yapısı itibariyle) - öğrenci ve öğretim elemanı üçlüsü arasında nasıl bir ilişkinin beklendiği sorusuna cevap bulmayı temel amacımız olarak belirlediğimiz için, araştırma, önemli ölçüde sınırlandırılmıştır. Diğer bir ifadeyle, burada yönetime, diğer araştırmacı elemanlara ve kendimize bir mesaj bulabilme gayesi güdülmüştür.

ARAŞTIRMA VERİLERİNİN ANALİZİ VE ARAŞTIRMA SONUÇLARI

1) Araştırma Verilerinin Analizi

Anket formları, analiz öncesi kontrol edilerek, değerlendirme dışı anketin olup olmadığı araştırılmıştır. Kontroller sonucu, cevaplandırılan 53 anketin hepsinin de değerlendirilebilecek düzeyde doldurulduğu anlaşılmıştır.

Toplanan bilgilerin analizinde, MINITAB adı paket program kullanılmıştır. Bilgi ve veriler, önce basit sonra çapraz tablolar halinde verilmiş ve değerlendirmelerde Ki-kare ilgi analizi kullanılmıştır.

2) Araştırma Sonuçları

Ankete cevap veren 53 öğrencinin cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1
Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet \ Frekanslar	Mutlak Frekanslar	Nispi Frekanslar (%)
Kız	19	0.36
Erkek	34	0.64
Toplam	53	1.00

Tablodan görüldüğü gibi, ankete katılan öğrencilerin %36'sı kız ve %64'ü ise erkek öğrencidir.

Fakülteyi benimseyip benimsemediklerini öğrenmek üzere, sorulan "Fakültenizi beğeniyor musunuz" şeklindeki soruya verilen cevapların dağılımı Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2
Fakülteyi Beğenip Beğenmeme Durumuna Göre Öğrencilerin Gösterdiği Dağılım

Tercihler	Frekanslar	
	Mutlak Frekanslar	Nispi Frekanslar (%)
Beğeniyorum	37	0.70
Beğenmiyorum	16	0.30
Toplam	53	1.00

Okuduğu okulu beğenenlerin, toplam içindeki oranı %70'dir, beğenmeyenlerin oranı ise %30 dur. Bu, öğrencilerimizin, programa uyum sağlayabilmeleri için olumlu bir göstergedir. Çünkü okulu benimseme, çalışma ve başarıma arzusu için önemli bir ön şart olarak kabul edilebilir.

Okulu "beğenmiyorum" şeklinde cevap verenlerle yaptığımız yüz yüze görüşmede, daha çok çevre şartlarına uyum sağlayamadıklarını ifade etmişlerdir. Yani memnuniyetsizlik, okulun kendisinden kaynaklanmamaktadır. Ayrıca, memnuniyetsizliklerini ifade edenlere, "burası yerine hangi fakülte" şeklinde seçenek belirtmelerini istediğimizde, aldığımız cevapların tümü, "Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat ve Eğitim" şeklinde olmuştur. Dikkat edilirse, tercih edilen fakültelerin hepsi de yine "Sosyal" disiplinlerdir. Mülakatımız sonucu, bu fakültelerin daha fazla "iş sağlama garantisi" sağlayabilecekleri düşüncesiyle tercih edildikleri anlaşılmıştır.

Fakülteyi beğenip beğenmeme açısından gösterilen dağılım, cinsiyet itibariyle ele alınmış ve bu durumun cinsiyet yönünden anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği test edilmiştir.

Tablo 3
Okuldan Memnun Olup Olmama Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Memnuniyet Durumu		Toplam
	Beğeniyorum	Beğenmiyorum	
Kız	13 0.68	6 0.32	19 0.36
Erkek	24 0.71	10 0.29	34 0.64
Toplam	37 0.70	16 0.30	53 1.00
Ki-kare: 0.00 S.d : 1 α : 0.05			

Cinsiyet itibariyle memnuniyet dağılımı, kızların %68'inin erkeklerin ise %71'inin okudukları okulu beğendiklerini göstermektedir. Yine, kızların %32'sinin, erkeklerin ise %29'unun okullarını beğenmedikleri anlaşılmıştır.

Yapılan Ki-kare testinde %5 anlamlılık seviyesinde H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, memnuniyet oranları arasında cinsiyet itibariyle bir farklılık yoktur.

Öğrencilerimizin mezuniyet sonrasıyla ilgili bir plan yapıp yapmadıklarını öğrenmek amacıyla sorulan soruya alınan cevapların dağılımı Tablo 4'de görülmektedir.

Tablo 4
Öğrencilerin, Mezuniyet Sonrası İçin Plan Yapıp Yapmama Durumlarına Göre Dağılımı

Tercihler	Frekanslar	
	Mutlak Frekanslar	Nispi Frekanslar (%)
Planım var	34	0.64
Planım yok	19	0.36
Toplam	53	1.00

Görüldüğü gibi, öğrencilerin %64'ü mezuniyet sonrası için bir planlarının olduğunu, %36'sı ise planlarının olmadığını söylemişlerdir. Mezuniyet sonrası için

plan yaptıklarını söyleyen öğrenciler, aşağıdaki meslek dallarında çalışabilmek için hazırladıklarını ifade etmişlerdir. Bu anlamda hedeflerini belirlmeleri, çalışmalarını disiplinize etmede kendilerine önemli ölçüde yardımcı olabilir. Plan yapmadıklarını söyleyen öğrenciler ise, ülkedeki politik, sosyal ve ekonomik istikrarsızlıklar sebebiyle şimdiden bir planlama yapmanın fazla anlamlı olmadığını belirtmişlerdir.

Mezuniyet sonrasıyla ilgili plan yapan ve yapmayanların cinsiyet gruplarına göre dağılımı Tablo 5'de görülmektedir.

Tablo 5
Mezuniyet Sonrası İçin Plan Yapıp Yapmama Durumunun Cinsiyet Gruplarına Göre Dağılımı

Cinsiyet \ Tercihler	Tercihler		Toplam
	Planım var	Planım yok	
Kız	10 0.53	9 0.47	19 0.36
Erkek	24 0.71	10 0.29	34 0.64
Toplam	34 0.64	19 0.36	53 1.00
Ki-kare: 1.71 S.d : 1 α : 0.05			

Tablo 5'ten görüldüğü gibi, kızların %53'ü, erkeklerin %71'i gelecekle ilgili olarak plan yaptıklarını ve şimdiden belli bir hedef doğrultusunda hazırladıklarını söylemişlerdir. Kızların %47'si, erkeklerin de %29'u herhangi bir planlarının olmadığını belirtmişlerdir.

Yapılan Ki-kare testinde, 0.05 anlamlılık seviyesinde H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, mezuniyet sonrası için plan yapıp yapmama oranları arasında cinsiyet bakımından bir farklılık yoktur.

Öğrencilerimizin kendi kendilerini nasıl değerlendirdiklerini tesbit etmek amacıyla "kendinizi ideal bir öğrenci olarak görüyor musunuz" şeklinde bir soru yöneltilmiş ve alınan cevapların dağılımı, Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6
Öğrencilerin Kendilerini İdeal Bir Öğrenci Olarak Görüp Görmeme Durumlarına Göre Dağılımı

Tercihler	Frekanslar	Nispi Frekanslar (%)
	Mutlak Frekanslar	
İdeal bir öğrenciyim	24	0.45
İdeal öğrenci değilim	29	0.55
Toplam	53	1.00

Öğrenciler, birbirine yakın oranlarda tercihlerde bulunmuşlardır. Öğrencilerin %45'i kendilerini "ideal" öğrenci olarak değerlendiriyorlar. İnsan psikolojisi gereği böyle bir tercih oranı normal karşılanabilir. "Kimse yağurduna ekşi demez" ata sözü ile paralellik göstermektedir bu tercih. Ayrıca böyle bir tercih, kendilerine olan özgüvenin bir göstergesi olarak da değerlendirilebilir. Ankete cevap veren öğrencilerin %55 ise kendilerini ideal bir öğrenci olarak görmüyorlar. Öğrencilerin kendilerini gerçek bir değerlendirmeye tabi tuttukları -ders durumları, okulla ilişkileri v.s. açısından- söylenebileceği bir durum olan bu tercih, aynı zamanda bir "alçak gönüllülük" ifadesi olarak da algılanabilir.

Tablo 7, Öğrencilerin kendilerini değerlendirme durumunun cinsiyet itibariyle dağılımını göstermektedir.

Tablo 7
Öğrencilerin Kendilerini Değerlendirme Durumlarının Cinsiyet İtibariyle Dağılımı

Cinsiyet	Tercihler		Toplam
	İdeal bir öğrenciyim	İdeal öğrenci değilim	
Kız	8 0.42	11 0.58	19 0.36
Erkek	16 0.47	18 0.53	34 0.64
Toplam	24 0.45	29 0.55	53 1.00

Ki-kare: 0.12
S.d : 1
 α : 0.05

Görüldüğü gibi kızların %42'si, erkeklerin de %47'si kendilerini ideal öğrenci olarak görüyorlar. Kızların %58'i, erkeklerin %53'ü kendilerini ideal öğrenci olarak kabul etmiyorlar.

Yapılan Ki-kare testinde, %5 anlamlılık seviyesinde H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Yani, kendilerini ideal olarak görüp görmeme oranları arasında cinsiyet bakımından bir farklılık yoktur.

Öğrencilerimizin başarı düzeylerini belirlemek üzere "geçmiş sınıflardan kaç derslerinin kaldığını" sorduk. Burada hiç dersi olmayanları "başarılı", 4 derse kadar olanları "orta" ve 4 dersten fazla takıntısı olan öğrencileri "başarısız" olarak değerlendirdik. Aldığımız cevapların dağılımı Tablo 8'de görülmektedir.

Tablo 8
Öğrencilerin Başarı Durumlarına Göre Dağılımı

Tercihler	Frekanslar	
	Mutlak Frekans	Nispi Frekans (%)
Başarılı (-oders)	8	0.15
Orta (1-3 ders)	28	0.53
Başarısız (4 + ders)	17	0.32
Toplam	53	1.00

Belirlediğimiz başarı kriterlerine göre, öğrencilerin %15'i başarılı, %53'ü orta derecede başarılı ve %32'si başarısız gözükmektedir. Derslerinden başarısız sayılan öğrencilerimiz, kitap bulamama, fakülte kütüphanesinin öğlen saatlerinde kapalı olması ve kütüphane dışına çıkarmak üzere kitap alamamalarını, başarısızlıkları için önemli sebep olarak göstermişlerdir. Ayrıca, yurtlarında da sağlıklı bir çalışma ortamı bulamadıklarını belirtmişlerdir.

Başarı durumunun cinsiyet itibariyle gösterdiği dağılım, Tablo 9'da görülmektedir.

Tablo 9

Cinsiyet \ Başarı kriterleri	Başarı kriterleri			Toplam
	Başarılı	Orta derecede Başarılı	Başarısız	
Kız	4 0.21	10 0.53	5 0.26	19 0.36
Erkek	4 0.12	18 0.53	12 0.35	34 0.64
Toplam	8 0.15	28 0.53	17 0.32	53

Ki-kare: 1.22
S.d : 2
 α : 0.05

Kızların %21'inin, erkeklerin ise %12'sinin hiç dersi yoktur. 1 ile 3 arası dersi olanların (orta derecede başarılı olanların) oranı, kız ve erkek öğrencilerde aynıdır (%53). Kızların %26'sının, erkeklerin ise %35'inin 4 ve daha fazla dersi bulunmaktadır.

Yapılan Ki-kare testinde, 0.05 anlamlılık seviyesinde H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, başarı düzeyleri arasında cinsiyet itibarıyla bir farklılık yoktur.

Son olarak da, kendimizi test etmek amacıyla "öğretim ve eğitim düzeyini yeterli görüp görmedikleri" sorusu sorulmuştur. Burada amacımız, öğrencilere yaklaşım tarzlarımızı yeniden ele alma gereğinin olup olmadığına bir cevap bulmaktır. Aldığımız cevapların dağılımı, tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10

Öğretim ve Eğitim Düzeyi İle İlgili Kanaatlerin Dağılımı

Kanaatler \ Frekanslar	Frekanslar	
	Mutlak Frekanslar	Nispi Frekanslar (%)
Yeterli	25	0.47
Yeterli Değil	28	0.53
Toplam	53	1.00

Öğrencilerimizin %47'sinin, öğretim ve eğitim düzeyini yeterli görmelerine karşılık, %53'ü yeterli görmemektedir. Olumsuz kanaate sahip olanlar, uygulamaya yönelik çalışmaların eksikliğini dile getirmişlerdir. Sayısal derslerin ve bilgisayar yönlü muhasebe dersleriyle ilgili konuların, güncel boyutlarıyla ele alınmasını önermişlerdir. Ayrıca, I. Sınıftan itibaren öğrencilerin "katımalı" bir tarzda derslere iştiraklerinin sağlanmasıyla eğitimin sürdürülmesinin, başarı için önemli olduğunu vurgulamışlardır. Öğretim elemanlarının öğrencilerle iyi diyalog kurmaları, diğer beklentiler arasında gösterilmiştir.

Öğretim ve eğitim düzeyi ile ilgili kanaatlerin cinsiyet itibariyle dağılımı, Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11

Öğretim ve Eğitim Düzeyi ile İlgili Kanaatlerin Cinsiyet İtibariyle Dağılımı

Cinsiyet \ Kanaatler	Kanaatler		Toplam
	Yeterli	Yeterli Değil	
Kız	8 0.42	11 0.58	19 0.36
Erkek	17 0.50	17 0.50	34 0.64
Toplam	25 0.47	28 0.53	53 1.00
Ki-kare: 0.30 S.d : 1 α : 0.05			

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, kızların %42'si ve erkeklerin %50'si, eğitim ve öğretim düzeyini yeterli bulmuşlardır. Kızların %58'i ve erkeklerin de %50'si yeterli bulmamışlardır.

Yapılan Ki-kare testinde, H_0 hipotezi kabul edilmiştir (0.05 anlamlılık düzeyinde). Yani, eğitim ve öğretim düzeyi ile ilgili kanaat oranları arasında cinsiyet bakımından anlamlı bir fark yoktur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucu, öğrencilerimizin %70'inin hizmet gördükleri eğitim kurumunu beğendikleri anlaşılmıştır. Bu durum, çalışmaya motive edilmelerinde önemli katkılar sağlayabilir. Ayrıca, okullarını benimsemeleri, kendilerine güven duymalarını da beraberinde getirebilir. Diğer taraftan, bu konuda olumsuz yaklaşımları olan öğrenciler üzerinde durularak fakülteye adapte olmaları sağlanmalıdır. Olumsuzluk sebebi olan etkenler tesbit edilerek gerekli önlemler alınmalıdır. Geçmiş dönemlerdeki mezunların şu anda görev yaptıkları işler ve yerler hakkında tanıtıcı bilgiler verilmek suretiyle özgüvenleri artırılmalıdır.

Fakülte III. sınıfa gelmiş öğrencilerin %36'sının mezuniyet sonrası için henüz bir planlarının olmaması üzücüdür. Siyasal, sosyal ve ekonomik istikrarsızlıklardan soyutlanamayacak bu kararsızlığın telafi edilmesinde sadece fakülte içi önlemlerin yeterli olmayacağı açıktır. Makro düzeyde iyileştirmeler, öğrencilere yeni ufuklar açabilecektir.

Başarı düzeyinin düşüklüğü, araştırmanın bir başka ilginç sonucudur. Ankete katılan öğrencilerin sadece %15'inin hiç dersi bulunmamaktadır. Geriye kalan %85'inin 1 ve daha fazla takıntısı vardır. İmtihan şekli ve diyalog eksikliği gibi görünür dış sebeplerin yanısıra, öğrencilerin ilgisizliği de dikkate değer bir faktör olarak zikredilebilir. Her iki taraf da kendisiyle ilgili aksaklıkları kabul edip sorumluluğunun bilincine varırsa, problem önemli ölçüde çözüme kavuşacaktır.

Araştırma konusu edilen öğrencilerin %53'ü, öğretim ve eğitim düzeyini yeterli bulmamışlardır. Burada, fiziksel ve fonksiyonel noksanlıklardan sözedilebilir. Yeterli kadroya rağmen, iletişim noksanlığı sebebiyle öğrenciler yeterince yönlendirilememiş olabilir. Teknik donanım itibariyle son zamanlarda imkânlar ölçüsünde önemli mesafeler alınmıştır.

Müşterilerimiz olarak algılanması gereken öğrencilerimizin her türlü noksanlıklarının giderilmesi temel hedefimiz olmalıdır. Onların mutluluğu ve başarısı bizim övünç kaynağımızdır. Çünkü, yarınımız olan bu gençlere yapacağımız yatırım, zarar etmeyen tek yatırımdır.